

gyndte sin Tale med at bebrejde mig, at jeg ved at minde om Kultusminister Fischers Virksomhed i denne Sag glemte Professor Keller. Nej, det gjorde jeg ikke, hvad Tidenden ogsaa vil vise. Enhver, der har haft med Aandssvagesagen at gøre, maa mindes Professor Keller, og Anstalten i Jylland har heller ikke officielt Navnet „Brejninge Aandssvageanstalt“, den hedder den Kellerske Aandssvageanstalt i Brejninge. Vi ere med Glæde gaaede med til at slaa denne Mands Navn fast for Eftertiden ved at lade Anstalten bære hans Navn. Det er ikke paa nogen Maade Hensigten at forklejnede Professor Keller, som ogsaa jeg har arbejdet sammen med i denne Sag. Jeg har haft med denne Sag at gøre allerede for nogle og tyve Aar siden, da et Udvalg, i hvilket de daværende Folketingsmænd Bille, Thomas Nielsen og jeg sade, blev nedsat for at undersøge Forholdene ved de Kellerske Anstalter og søge at faa hele Ordningen fastsat; navnlig saaledes, at der blev ydet dem en større Støtte fra Statens Side. Derved kom jeg til at interessere mig for denne Sag, og jeg husker godt den Tid, i hvilken jeg lærte gamle Professor Keller ganske godt at kende.

Jeg har bedt om Ordet for at besvare det af de tre ærede Talere, der sidst havde Ordet, rejste Spørgsmaal, om Anstalten bør være en selvejende eller en Statsinstitution. Det lader jo til, at det ærede Medlem for Hillerød ikke var ganske klar over, hvad der var det bedste, og det ærede Medlem for Nørresundby (J. Jensen) betvivlede ogsaa, at det var bedst, at det blev en selvejende Institution. At den sidste ærede Taler, det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer), betvivlede det, forundrer mig ikke, for det hører jo med til det Princip, som det ærede Medlem kæmper for, idet de Herrer Socialdemokrater efter deres bedste Overbevisning mene, at saa meget som muligt bør gaa over til at blive ren Statsdrift. Først vil jeg takke det ærede Medlem, som sidst talte, for hans velvillige Udtalelser om Sagen. At det ærede Medlem vilde udtale sig velvilligt om selve Princippet, nemlig om at faa noget gjort for de aandsvage, tvivlede jeg ikke om. Vi kende alle her i Tinget det varme Hjerter, det ærede Medlem har for de svage og fortrykte i Samfundet — det har han aflagt Vidnesbyrd om baade her i Salen og udenfor Salen. Naturligvis glæder jeg mig ogsaa over, at han særlig var glad ved, at denne Anstalt kom til at ligge ved Ribe,

men det forekom mig, at han befanidt sig noget i en Misforstaaelse, naar han overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt det skulde være en selvejende Institution, fremdrog den Maade, hvorpaa der var bygget ovre i Brejninge som noget, der skulde tale imod, at man lod det blive en selvejende Institution, for det kunne vi let blive enige om — og her kan jeg tage alle de tre ærede Medlemmer paa en Gang —, at naar der er Tale om at bygge Sygehuse eller Hospitaler eller saadanne Anstalter, er Vanskeligheden ikke at faa dem byggede, det svære ved den Slags Ting er Driften. At faa bygget, kommer man over, men den daglige eller, om jeg saa maa sige, aarlige Drift er den, der tærer paa Pengeskassen, og derfor er Spørgsmaalet ikke, om der har været uheldige Byggeforhold ovre ved Brejninge, for det var der, og det var, fordi Haandværkerne hjalp hverandre troligt, baade Mestre og Svende, med at lave nogle ganske mærkelige Historier, som ere bleve fremdragne her i Salen. Det kunde de saa meget nemmere gøre, som den udmærkede Mand, der nu staar i Spidsen for Brejningeanstalten, Professor Keller, som er af den Slags Folk, man ikke finder mange af, og netop en Mand paa rette Plads til at styre en saadan Anstalt, fordi han er en dygtig Mand og en i høj Grad human Mand, ikke særlig har haft de Egenskaber, der udkræves for at være Bygherre, og jeg tror nok, at der her var stillet ham en Opgave, overfor hvilken hverken hans Uddannelse eller hans øvrige Kvalifikationer kunde gøre ham til en Kapacitet. Paa Aandssvageområdet anser jeg ham for en Kapacitet, men ikke, naar han kommer til at staa overfor Haandværkere, hvor Mestre, Svende og Entreprenører hjalp hverandre troligt med at lave noget, der var lige tæt op til det kriminelle, og lave det saadan, at vi endnu lide under det derovre, for hvis Anstalten endda havde været godt bygget, havde det været en anden Sag. Det er den ene Side af Sagen.

Et helt andet Spørgsmaal er det, om det er fornuftigt, praktisk og billigst at drive en saadan Anstalt som selvejende Institution eller som Statsinstitution. Den ærede sidste Taler fik intet afgjort i saa Henseende ved kun at tale om den ene Side, om Opførelsen af Anstalten. Jeg vil minde alle de tre Herrer om følgende: Jeg nævnte i min første Tale, at det er en saare almindelig Kendsgerning, at naar der er Tale om at kunne øse af Statskassen, ere Folk ikke nær saa sparsommelige,